

Naročnina

za državo SHS:

na mesec Din 20

za pol leta 120

za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno Din 30

Sobotna izdaja:

celoletno

v Jugoslaviji Din 40

v inozemstvu 60

SLOVENE

Cene inseratov:Enostopna petlinna vrsta
mali oglasi po Din 1.50 in
Din 2.—, večji oglasi nad
45 mm višine po Din 2.50,
veliki po Din 3.— in 4.—
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6.—.**Pri večjem naročilu popust.**Izhaaja vsak dan izven
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Poštšina plačana v polovici.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6. III. Rokopisi
se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnika 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Cekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.549 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

K vprašanju veroučiteljev v šolah.

(Iz nedeljskega predavanja univ. profes-
sorja Kušej-a v ljudski univerzi.)

Naša država se trudi, kakor vemo, harmonično sožitje z rimsko cerkvijo za-
jamčiti potom konkordata. Tej poti ni z ni-
kake strani prigorjati, ampak želeli ji je
samo najboljšega uspeha, kajti ako se
pravni sferi države in cerkve razmeji-
ta sporazumno, se izloči nevarnost vsakega
konflikta in vstvari baza za mirni skupni
razvoj.

Pri tem pride bistveno v poštev tudi
važno vprašanje krščanskega pouka v šoli,
ki je pa dosti bolj etično-pedagoškega ne-
go pravnega značaja. Ne mislim dajati vla-
di nikakih navodil, ker sem prepričan, da
bodo njeni polnomočniki stvar pravilno
razumeli, a vendar naj pripomnim k temu
vprašanju ne kot pedagog in šolnik, ampak
zgolj kot jurist sledeče:

Cerkev izvaja iz povelja Kristusovega,
naj se njegov nauk oznanja vsem narodom,
svojo pravico in svojo dolžnost, da poučuje
mladino ne samo o verskih resnicah, am-
pak tudi na vseh drugih poljih, ki pridejo
za izobrazbo v poštev. Enako važno kot
na verski pouk, polaga cerkev na krščan-
sko vzgojo, kar se pač pri mladini drugo od
drugega ločiti ne da. Cerkev zahteva tudi
v novem zakoniku za se pravico do nadzi-
ranja pouka in verske vzgoje mladine v
vseh zavodih, kakor tudi pravico, da sama
ustanavlja in vzdržuje šole, posebej tam,
kjer jih ali sploh ni ali pa so protiverske.
Šola je vedno bila in je še danes najboljše
sredstvo za širjenje verskih resnic, za vzdr-
ževanje in poglobljanje verskega čuta.

Cerkev je koj od prvega začetka usta-
navljala in vzdrževala šole različnih vrst in
tipov. Najprej je po šolah katehumenov
vznikla ideja splošnega ljudskega pouka,
njim so sledile katehetske, katedralne in
samostarske šole, končno gimnazije, liceji
in univerze. Šolska ideja je tako zelo zdru-
žena z nadprirodno poklicem cerkve, da
se le-ta ne bo svojemu sodelovanju na tem
polju nikdar prostovoljno odrekla. Zato je
brez dvoma, da spada verski pouk med one
točke, za katere bo moral konkordat pred
vsem donesti prepotrebne jasnosti. Ako bi
se vlada hotela vprašanju ogniti, tega go-
lovo cerkev ne bo storila. Od njegove sre-
ne in za oba dela zadovoljive rešitve bo od-
visela usoda konkordata sploh. S to kon-
statacijo bi bilo dovolj povedano za slučaj,
da je konkordat sploh resna namera obeh
strank. Ako ga dobimo, bo zadeva verskega
pouka in ustanavljanja verskih šol našla
svojo rešitev potem sporazuma, to se pravi,
v smislu cerkvenega stališča, ker gre za
temeljna načela, glede kojih je sploh vsak
kompromis izključen. Ostalo bo tedaj v
tem pogledu v katoliških delih
države vse pri starem. Verski pouk bodo
delile samo učne moči, ki bodo dobile za to
pooblaščenje od verske avtoritete, t. j. od
škofa. Drugi bodo lahko zasebno po-
učevali krščanski nauk, a dotični bo moral
biti izprašan od avtoriziranega ve-
roučitelja. Ako se delajo zakonski na-
črti z drugačnimi določili, je to vsaj za ka-
toliški nauk brezpomembno, ako se res
sklene konkordat. Tudi če bi se donesl
zakon, ki nalaga učiteljem pravico in dolž-
nost poučevati mladino o krščanskem nau-
ku, bo izgubil veljavo, čim bo v službenih
novinah objavljen konvencija z rimsko
stolico. Sedanja časopisna polemika o tej
točki je tedaj glede končnega efekta zgolj
hipotetičnega pomena, s čemur pa nikakor
nočem trditi, da je za javnost brez vred-
nosti.

Toda ako do konkordata ne pride, kje
najdemo potem pravilno merilo za razvo-
ljanje med posvetnimi pedagogi in cerkvijo
spornega prašanja, ali ima določiti verou-
čitelja cerkev ali država?

Oglejmo si, kaj določa o tem pogledu
ustava, ki je za lex ferenda, za bodoči za-
kon, edino merodajna.

Člen XVI. odst. 8 veli: Verski po-
uk se daje po želji roditeljev
odnosno varuhov, ločeno po
veroizpovedanjih, a v skladu
z njihovimi verskimi načeli.
Člen XVI. govori o šolskem pouku obče in
odstavek 8. se nanaša specialno na verski

pouk. To določilo je izjemno radi tega, ker
je z njim izrečeno, da se verski pouk daje
samo po želji roditeljev, torej ne onim učen-
cem, kojih roditelji tega pouka ne žele. Za
učence, ki jih roditelji iz verskega pouka
ne izvamejo, je ta obvezen ter spada med
redne učne predmete. Kdo ima verski nauk
poučevati, ni v ustavi naravnost povedano,
vendar nas logična interpretacija vodi do
zaključka, da sme to nalogo vršiti samo oni,
glede katerega so dane vse garancije, da
bo pri pouku upošteval načela
dotične cerkve. Verski principi pa
so zadeva, ki jo pozna in ima varovati edi-
nole vsaka verska zajednica avtonomno. Dr-
žava si tukaj ne more prisvajati nikake so-
odločbe. Tudi od nje sestavljene izpraše-
valne komisije za verski nauk bi brez av-
torizacije cerkvene oblasti morale ostati
mrtva institucija, ker bi verski predstojnik
na podlagi ustave vedno smel zahtevati
kontrolno nad verskim poukom ter ugotovi-
viti, da se ne vrši po verskih načelih.

Ustavodajalec pa je očitno tudi na-
ravnost predpostavljala, da je za
verski pouk potrebno poob-
laščenje verske avtoritete. To
sledi že iz besed »ločeno po veroizpoveda-
njih«. Nikomur ne bo prišlo na um, da bo
n. pr. od ljudsko-šolskega učitelja v Sara-
jevu zahteval, da poučuje svoje učence v
katoliški, pravoslavni, muslimanski in ži-
dovski veri, ker bi bilo to kratkomalo ne-
mogoče in bi vsa verska oblastva proti te-
mu protestirala. Ravno iz besedila »ločeno
po veroizpovedanjih, a v skladu z njihovimi
verskimi načeli« je tedaj razviden pravi
smisel ustave, ki ga je zavezan spoštovati
vsak državljan. Pri tem ne pride prav nič
v poštev, da so v pravoslavni delih države
dosedaj posvetni učitelji poučevali tudi ve-
rouk. Ako se to ni godilo z izrecnim pri-
stankom pravoslavne episkopata, kar mi
ni znano, je bilo vsaj upravičeno v položaju
pravoslavne cerkve kot državne vere, koje
načela je moral vsak državni nastavljenec
kot del javnega prava in državnega reda
poznati. Tega položaja pa po ustavi pravo-
slavje nima več, vsa veroizpovedanja so
ravnopravna, vera učitelja ni več odločilna
za njegovo nastavljanje in vendar naj on
poučuje tudi verouk? Prepustiti učiteljem
krščanski nauk bi pomenilo zahtevati, da
morajo sami pripadati veri večine šolskega
okraja. Ali naj v slučaju, da se premeste,
morda zopet vero menjajo? Te konsekvence
vedejo do nemogočih zaključkov in so
naravnost protivne ustavnemu načelu o
verski svobodi, po kojem pri podeljevanju
državnih služb veroizpovedi ni in ne sme
biti odločilna. Zato lahko ugotovimo, da po
besedilu in smislu ustave ne more nikdo
veljavno deliti verski nauk, kdor ni prejel
pooblastila od verske oblasti. Pravica, do-
ločati veroučitelje, pristojna vsem priznanim
konfesijam brez razlike, ali se je dejanski
poslužujejo ali ne. Kdor jim hoče to pravico
kratiti, je rušilec temeljnih pravnih načel
države.

Položaj Pašičeve vlade.

**NEMCI IN DŽEMIJET IZSILJUJEJO
NOVE KONCESIJE.**

Belgrad, 18. febr. (Izv.) Položaj vla-
de g. Pašića se je posebno v sedanjem
trenotku, ko bi morala v narodni skup-
ščini vladna večina izglasovati rimski spo-
razum, pokazal v najslabši luči. Oba za-
veznika — Nemci in Džemijetovci — sta
izrabila ta trenotek, da izposlujeta čim
večje koristi za sebe. Dočim so Nemci skle-
nili, da se sploh ne udeležijo sej, je džemi-
jet včeraj vložil interpelacijo na notranje-
ga ministra, v kateri zahteva zadoščenje
za neverjetne slučaje, ki so se te dni do-
godili v Južni Srbiji. Džemijet trdi, da so
naše čete pobile pet nedolžnih moških in
18 žen in otrok. Džemijet poleg tega na-
števja še nekatere druge slučaje nečuve-
nega postopanja policijskih organov in je
obenem vladi predložil še druge svoje za-
hteve.

**REDUKCIJE
PROFESORJEV IN UČITELJEV.**

Belgrad, 18. febr. (Izv.) V ministrstvu
za prosveto se izdeluje izpisek vseh nad
65 let starih profesorjev in učiteljev, ki bo-
do vsi brez izjeme vpokojeni. Lahko pa bo-
do še delovali kot honorarne moči.

Rimski sporazum pred parlamentom.

**Govor zunanjega ministra
dr. Ninčiča.**

Belgrad, 18. febr. (Izv.) G. Ninčič s
svojimi ekspoziji nima sreče, najmanj pa
danes, ker njegova obramba in razlogi so
bili tako vođeni in brezpomembni, da so
jih obsodili celo sami radikali. Naravnost
škandalozno pa je, da je v svojem govoru
kot glavni moment za izročitev Reke Ita-
lijanom navajal pismo nekega, kakor se je
on izrazil, hrvatskega kulturnega delavca,
za katerega pa je dokazano, da je italijan-
ski špijon Velja Andrović. — Sam ekspozije
tudi sicer ne obsega nikakih točk, s kate-
rimi bi se moglo opravičiti izdajstvo glede
Reke.

ZANIMANJE ZA SEJO.

Za sejo samo je vladalo razumljivo za-
nimanje. Ze pred začetkom seje so bile
razdane vse vstopnice in tudi diplomatska
loža je bilo povsem napolnjena. Prisostvo-
vala je skoro cela italijanska delegacija
za sklepanje trgovinske pogodbe in tudi
osebje italijanskega poslanstva. Čim se je
pojaval na govorniški tribini dr. Ninčič,
ki je po končanih formalnostih dobil bese-
do, ga je opozicija pozdravila s številnimi
klici: »Čujmo Mussolinija! Živijo Mussoli-
ni!« — Šele po dolgem času se je predsed-
niku posrečilo umiriti veselo razpoloženje,
nakar je začel Ninčič s svojim ekspozijem.

SLAPOTEN ZAGOVOR DR. NINČIČA.

Takoj v začetku je izjavil Ninčič, da se
vprašanje Reke in vprašanje pakta o pri-
ateljstvu z Italijo ne sme gledati ločeno
od splošne situacije in od niza dogodkov,
ki se neposredno tičejo naše države in ki
so morali delovati na pravec naše zunanje
politike. Pakt o prijateljstvu in sporazumu
glede Reke sta samo posledica splošne že-
lje za mirom v Evropi. Ta pogodba je skle-
njena tako, kakor sta zahtevala ugled in
čast naše države. Ta pogodba je ne samo
omogočila med nami in Italijo prijatelj-
stvo, temveč je rešila poleg teh mnogo
vprašanj. (Medklic: V cilju gaženja med-
narodnih pogodb!) Vprašanje Reke je mo-
glo samo poslabšati odnose med nami in
Italijo. Sploh pa se reškemu vprašanju da-
je v inozemstvu večji pomen nego pri nas
doma. Z rešitvijo tega spora smo mi one-
mogočili vsako akcijo naših sovražnikov,
ki morajo sedaj uvideti, da so napram nam
brez moči. Glede reškega vprašanja so bi-
li vsi naši prijatelji v dvomu, ker niso upa-
li, da se bo mogel ta spor mirno rešiti.

PRETVEZE ZUNANJEGA MINISTRA.

Dr. Ninčič govori nato o vprašanju ar-
bitraže in izjavlja, da je veliko vprašanje,
če bi bila arbitraža za nas povoljna. Nato
v daljših izjavah govori o Radićevi po-
litiki, češ da je mnogo zakrivil s svojo po-
litiko, da je prišlo do take rešitve. Radi te
izjave dr. Ninčiča nastane v dvoran velik
nemir. Ninčič je bil primoran, da je ta del
svojega govora znatno skrajšal.

Nato čita dr. Ninčič anonimno pismo ne-
kega Hrvata z Reke, ki naj bi služilo kot
argument za tako rešitev reškega vpraša-
nja. Proti temu opozicija protestira in ču-
jejo se medklici: Šramota, da se poslužuje-
te pisma italijanskega špijona! Nemir po-
staja vedno večji in le s težavo more Nin-
čič nadaljevati svoj govor, v katerem je
pričtenal naštevati, kaj vse dobimo na Re-
ki. Dobimo velik bassin. (Medklic: Se la-
hko v njem vtopiti!) »Sploh je korist od
sporazuma jako velika in z njim je dose-
žen velik nacionalen uspeh«, končuje Nin-
čič svoj ekspozije.

ODGOVOR POSL. GRISOGONA.

Nato je v imenu opozicije govoril des-
mokrati poslanec Grisogono in branil
ločeno mišljenje opozicije v odboru. On
navaja predgovodno reškega sporazuma
in pravi, da nikdar ni bilo bolj nepravil-
nega momenta za rešitev tega vprašanja,
kakor je bil sedanj. Govori kot primorski
rojak o veliki škodi, ki jo bodo posebno
primorski kraji imeli vsled tega sporazuma.

Po njegovem govoru je bila seja za-
ključena in je predsednik Ljuba Jova-
nović napovedal nadaljevanje razprave
za ob štirih popoldne.

Udarci dr. Hohnjeca.

Ob največji pozornosti vseh poslancev
in vlade je govoril popoldne dr. Hohnje-
c kot prvi govornik in izvajal:

**FATALISTIČNA POLITIKA — POLITIKA
PORAZOV.**

Iniciativnost, agilnost, vodilnost, to so
tri lastnosti, ki so zunanji politiki naše dr-
žave bile vedno tuje. Non trahere, sed
trahi, to je njeno geslo. V okviru male an-
tante vodstvo naše zunanje politike ni nik-
dar aspiriralo na vodilno mesto. S fatali-
stično skromnostjo je vedno sledilo tistim,
ki so deklarirali ideje in smernice. Proti
slovanski smeri dr. Benes-a z našega sta-
lišča ne bi bilo ugovora. Čisto drugače pa
moramo presojati romunski pravec, ki se
hoče uveljaviti pri raznih prilikah ter se
je tudi večkrat uveljavil, tako n. pr. ob pri-
liki takozvanega italijansko-jugoslovanskega
sporazuma. Napram velesilam velike an-
tante se slabost naše ofenzivne politike še
bolj potencira. Moderni princip o samoo-
ločbi narodov in držav je instrument, na ka-
tere ga ne znajo svirati voditelji naše zuna-
nje politike. Sadovi naše politike padajo v
bogati meri v naročje tujih držav. V prvi
vrsti je Italija, ki je znala negativni rezul-
tat naše zunanje politike dobro izkoristiti.
Gorica, Trst, Zader, sedaj Reka, ta štiri
mesta označujejo dovolj jasno, kaj smo iz-
gubili in kaj so Italijani ta čas pridobili.
Ta štiri mesta kažejo ono zmagoslavno po-
ti, ki je zunanjo politiko Italije vodila do Ra-
palla in preko Rapalla v Rim ter je kon-
čala v zmagoslavni dvorani rimske palače
Ghigi.

**AMPUTACIJA
NAŠE ZEMLJE IN NARODA.**

V Rapallu se je 12. novembra 1920 ob
slovesnem zadrževanju medsebojnega prijat-
eljstva izvršila nasilna amputacija na ži-
vem telesu slovenskega in hrvatskega na-
roda, ki bo ostala v trajnem tužnem spomi-
nu našega naroda. Italijan je vzel, do česar
ni imel pravice. Vzel je slovensko in hrva-
tsko zemljo in z njo slovenske in hrva-
tske ljudi. Po kateri pravici? Po pravici
zmagovalca?

ITALIJANSKA ZMAGA BREZ ZMAG.

Italijan ni zmagal v nobeni večji bitki,
največ je bil na številnih krajih totalno po-
ražen. Njegov bojni krik: »Avanti Savoia«
— je končal vedno z doslednim umikom
nazaj od kraja do kraja. Šele ob koncu voj-
ne, ko so protivni vojniki izpraznili bojišče,
so prišli italijanski vojniki z muziko in z
muziko zasedli slovensko-hrvatsko Primor-
je. Še manj pa pripade Italijanom ta zem-
lja po narodnem pravu. Ta zemlja je od
nekdan slovenska in hrvatska. Hrvatski in
slovenski narod jo obdelujeta celo vrsto sto-
letij v potu svojega obraza ter jo brani-
ta z vso silo volje in telesa. To je jugoslovanska
zemlja, posvečena z znojem in krvjo slo-
venskega ljudstva. (Živahno pritrjevanje
in ploskanje.) Italijan do nje nima ne hi-
storičnega ne narodnega prava.

NARODNOSTNO NACELO POGAZENO.

Italija je brezstidno pogazila ono na-
čelo, ki je bilo odločilno načelo za ustvar-
janje novih nacionalnih držav. To je na-
rodnostno načelo. Ko si je Italija prisvo-
jila našo zemljo ter je podjarmila na sto-
tisoče Hrvatov in Slovencev, je prekršila
narodnostno načelo. (Pritrjevanje in plo-
skanje.) S tem po krivici pridobljenim bla-
gom je pomnožila svoje imetje ter stvorila
veliko Italijo. Naša država ni nikdar opo-
minjala Italije, marveč je pospeševala in
podpirala brezmejni italijanski apetit po
tej jugoslovanski lastnini.

ITALIJANSKI IMPERIALIZEM.

Z neverjetno velikimi pridobitvami
italijanska pohlepnost še ni bila nasičena,
marveč je zahtevala še Reko. Mussolini
je stavil Reko na svoj menu in Pašić in
Ninčič sta mu ponižno servirala. (Medklic
poslanca Žebota: »In dobila ordene!« —
Nastane veliko prerakanje med radikali in
opozicijo.) Mi moramo vodstvo naše zuna-
nje politike obtožiti pomanjkanja smisla in
volje, da bi bila razmejitev med Italijo in
našo državo izvršila na način, kakor se je

ta razmejitve izvršila med vsemi drugimi državami.

KAJ JE MINISTER ZAMOLČAL.

Dalje žigosa govornik pohlepnost Italijanov in na podlagi spominov Giolittija odkriva dogovorno igranje italijanske vlade glede Reke. Bilo je pričakovati, nadaljuje, da bo naša vlada vsled žalostnih izkušenj, ki jih je dobila pri dolgotrajnih pogajanjih z Italijo, vsaj sedaj ostala na široki poti mednarodne kontrole in mednarodnega razsodišča. To je bilo tembolj pričakovati, ker se je tudi naša vlada po svojem predsedniku lani meseca septembra izjavila za to pot. To stališče je bilo stališče vlade koncem septembra. Zakaj je vlada to pravilno stališče zapustila, tega ne izvemo. Na ponovna vprašanja minister ne daje nobene odgovora. Pogajanja so se vršila brez predhodne konzultacije po metodah tajne diplomacije. Vse se je vršilo za zastorom in na to se je zastor dvignil in smo 27. januarja videli v zmagovalni dvorani rimske palače Ghigi tri podpisnike jugoslovansko-italijanske pogodbe: Gospod Mussolini v pozicijskih rimskih triumfatorjev in kot kapitalista zastopnika naše države min. predsednik Pašić in minister Ninčić. Italijansko časopisje po pravici poje Mussoliniju slavospeve, kajti Italija je dosegla, česar Evropa ne bi nikdar dala: suverenost nad Reko.

TRGOVINSKA POGODBA.

Ako bo vlada hodila po isti poti pri sklepanju trgovinske pogodbe med našo državo in Italijo, potem se je bati, da bo naše narodno gospodarstvo dobilo še hujši udarec, kakor jih je dobilo s to politično pogodbo z Italijo. Pogajanja o trgovinski pogodbi so se začela. Delegacija je že imenovana. Da bodo italijanski delegati dobro izvršili svojo nalogo, o tem ni dvoma. Že sedaj pa moramo opozoriti vlado na to, da bo vsaj sedaj popravila, kar je zagrešila. Predvsem mora skrbeti za naše vinogradništvo, za našo lesno industrijo in tudi sicer. Zahtevamo, da se delegacija izpopolni s hrvatskim delegatom. (Medklic iz radikalnih vrst: »V vaše delegate ne zapuhamo!«)

ZUNANJEPOLITIČNE »KORISTI« SPORAZUMA.

Nato je prešel na presojo rimskega sporazuma s stališča mednarodnega prava in po daljših temeljitih izvajanjih konstatiral, da je s tega stališča ta pogodba zelo dvomljive vrednosti. Poudarja pa se, da smo ta pakt sklenili samo radi tega, da živimo v prijateljskih odnosih z Italijo. Kaj pa nam nudi tako prijateljstvo? Noben stvarne koristi! Dobili smo svobodne roke na Balkanu, tako pišejo vladni listi in kažejo na Bolgarijo. Ali bi ne bilo primerneje in potrebneje, da bi naša zunanja politika našla pravičen in trajen modus vivendi med našo državo in Bolgarijo in tako usmerila našo politiko v slovanskem pravcu? Potem bi tudi izginila anomalija, da je Makedonija glavni vidik, s katerega se presoja in določa naša zunanja politika. Govornik nato našteva grozodejstva fašistov in nasilja italijanske vlade, kateremu je izpostavljeno slovensko in hrvatsko ljudstvo in katera tudi po podpisu tega pakta niso prenehala. Tako prijateljstvo je stvorila naša vlada. Quousque tandem abutere Mussolini amicitia nostra? (Buren aplavz.) Govornik končno izjavlja, da slovensko, hrvatsko in srbsko ljudstvo odklanja in bo

vedno odklanjalo take pakte in izjavi v imenu Jugoslovanskega kluba, da bo glasoval proti. (Velik aplavz.)

Ves čas govora poslanca dr. Hohnjeca se je Pašić nervozno premikal na svojem sedežu. Radikali pa so neprestano motili govornika z raznimi neslanimi medklicmi.

Nato je dobil besedo poslanec Muslimanskega kluba Kapetanović, ki je po natančni analizi pogodbe in njenih posledic izjavil v imenu Jugoslovanske muslimanske organizacije, da bo klub glasoval proti.

V stvarnem in ostrem govoru je obsodil pogodbo demokratski poslanec Šu-

Konferenca federalističnega bloka v Zagrebu.

SOGLASNOST V PRESOJI POLOŽAJA. — IZJAVA DR. KOROŠČA O OPOZICIJSKEM BLOKU.

Zagreb, 18. febr. (Izv.) Konferenca predstavnikov federalističnega bloka se je pričela v nedeljo dopoldne ob 10. in je trajala do 1. popoldne. O seji je bilo izdano sledeče poročilo:

»V nedeljo, dne 17. februarja so se sešli v Zagrebu v prostorih HRSS zastopniki Jugoslovanskega kluba dr. Korošec in posl. Bedjanić, predsednik parlamentarnega kluba JMO dr. Hrasnica in zastopnika hrvatskega narodnega zastopstva dr. Maček in dr. Krnjević.

Dr. Korošec in dr. Krnjević sta na konferenci poročala o konkretnih predlogih za ustanovitev opozicijskega bloka, o katerih so že razpravljali v Belgradu. Opozicijski blok naj bi imel nalogo, da zruši sedanji koruptni režim in odpre pot končnemu sporazumu med slovenskim narodom, hrvatskim narodom in srbskim narodom. O teh predlogih se je vnela razprava in pri tej priliki so ugotovili soglasnost v presoji političnega položaja. Končno so sprejeli sklepe glede nadaljne taktike.

Zagreb, 18. febr. (Izv.) Po konferenci federalističnega bloka je dr. Korošec izjavil časnikarjem, da pomenja ta sestanek v Zagrebu važen in uspešen korak naprej. »Mi smo prinesli v Zagreb,« je rekel dr. Korošec, »konkretno predlogo, o katerih smo danes razpravljali. Sedaj ne gre več samo za trenutno taktiko, ampak gre za dogovore, ki so potrebni, da nam služijo kakor kačipot na potu k rušenju vlade. Razen tega gre tudi za programatična vprašanja. Razlike med posameznimi strankami so znane. Toda rečemo lahko, da stojimo na vsak način, če ne že pred zadnjo redakcijo, pa vsaj pred zadnjimi

menković, ki je izjavil, da bodo demokraci glasovali proti.

Nato je dobil besedo vodja Turkov (džemijeta) Ferad beg Draga. Namesto da bi govoril o dnevnem redu, je zahteval od ministra notranjih zadev odgovora na svojo interpelacijo. Ta po poslovniku nedopusten nastop je izzval živahne proteste opozicije, ki so se izpremenili v velikanski nemir, ko se je zgodil neverjeten slučaj, da je dobil besedo minister notranjih zadev Vujičić in hotel dati v resnici odgovor džemijetu. Celokupna opozicija je proti takemu izigravanju parlamentarizma odločno nastopila in predsednik je bil prisiljen, da je prekinil sejo in napovedal nadaljevanje za jutri ob 9. dopoldne.

redakcijami onih točk, ki so potrebne za trajno funkcioniranje bloka.

V demokratskem klubu se splošno strinjajo z ustanovitvijo bloka. O vseh naših sestankih z Ljubo Davidovićem in dr. Marinkovićem je poučen ne samo centum demokratskega kluba, ampak tudi ona skupina, ki jo smatrajo navadno za nasprotno. Vsi činitelji se drže lojalno in niti g. Pribičević ni dal nikake izjave, ki bi se dala tolmačiti za nasprotno.

Konferenca je trajala od 10. dopoldne do 1. popoldne. O končnih sklepih bodo obveščeni glavni odbori vseh pogajajočih se strank.

Dr. Korošec je snoči ob 9. odpotoval v Belgrad, kre je na dnevnem redu današnje seje rimski pakt. Dr. Korošec pride prihodnjo nedeljo v Ljubljano, da poroča izvrševalnemu odboru svoje stranke o pogajanjih opozicijskih strank. Nato se bo podal v Zagreb, da obvesti predsednika HRSS o nadaljnjem razvoju pogajanj v Belgradu, na katerih naj bi se razjasnila neka vprašanja, ki so bila stavljenja na zagrebški konferenci.

Dr. Hrasnica je ostal še danes v Zagrebu in se razgovarjal s politiki HRSS in Hrvatske Zajednice.

SEJA GLAVNEGA ODBORA JMO.

Zagreb, 18. febr. (Izv.) V nedeljo se bo vršila seja glavnega odbora Jugoslovanske muslimanske organizacije v Sarajevu, katere se bodo udeležili vsi člani kluba JMS. Na seji bodo razpravljali o dosedanjem poteku pogajanj za ustanovitev opozicijskega bloka in bodo sprejeli sklepe, skladne z dosedanjimi dogovori.

ribniški krošnjariji dobe pravico krošnjariji tudi v Italiji.

Belgrad, 18. febr. (Izv.) Danes popoldne se je vršila seja druge sekcije pod predsedstvom dr. Rybářa. Razpravljali so o konzularni konvenciji v splošnem. — Sklenjeno je, da se ima delo v sekcijah smatrati kot pripravljalo delo, odločitve pa bodo padle na plenarnih sejah obeh delegacij.

KONEC SEPARATISTIČNEGA GIBANJA.

Pariz, 18. febr. (Izv.) »Matin« poroča iz Speiera, da so separatisti v Pfalci odstranili z javnih poslopij vse separatistične zastave in znak, da so svoje delovanje ustavili. —

sem ponoči skušal skrivaj vstati, je skočil iz svoje postelje in me vprašal, če rabim česa. Nikdar še nisem videl lopova, ki bi imel bolj rahlo spanje. Vrtel se je okrog mene, kot verveca v kletki.

Nad vse pa me je spravilo v obup njegovo zaupanje v me. Nekega dne sem izrazil željo, da preizkusim njegovo orožje. Dal mi je svoje bodalo v roke. Bilo je rusko bodalo iz damaščanskega jekla, izdelano v Tulu. Izvlekel sem ostrino iz nožnice, preizkusil sem rezilo na svojem prstu, naravnal sem je na njegove prsi in sem iskal mesta med četrtim in petim rebrom. Rekel mi je smehljaje: »Ne zabodi, ubil bi me.« Zares, gospod, če bi bil zabodel, bi bil izvršil samo pravično delo, toda neka nevidna sila mi je zadrževala roko. Obžalovanja vredno je, da pošten ljudje tako težko umore ubijalce, ki tako lahko ubijajo pošteni. Vtaknil sem bodalo nazaj v nožnico. Vasilij mi je ponudil svojo pištolo, pa je nisem hotel vzeti in sem mu rekel, da je moja radovednost potolažena. Napel je petelina, mi pokazal patrono, nameril cev na svojo glavo in mi rekel: »Vidiš, pa bi ne imel več stražnika.«

Ne več stražnika! Za vraga, saj prav to sem hotel. Toda prilika je bila preveč lepa in izdajalec me je razorožil. Če bi ga umoril v takem položaju, ne bi mogel prenesti njegovega zadnjega pogleda. Boljša je, da opraviš svoje delo ponoči. K nesreči je polagal svoje orožje vedno med svojo in mojo posteljo, mesto da bi je skrival.

Končno sem znašel sredstvo, da zbežim, ne da ga zbudim in zadavim. Na to misel sem prišel v nedeljo 11. maja ob še-

Likvidacija šolske avtonomije.

Belgrad, 18. febr. (Izv.) Z današnjim dnem je z odlokom ministrstva za prosveto likvidiran odsek za prosveto v Ljubljani. S tem odlokom so ukinjeni višji šolski svet, okrajni šolski svet in sploh vsaka avtonomija, ki je doslej obstojala na šolskem polju. Za šefa likvidacije je začasnno imenovan dr. Stanislav Beuk, ki je sedaj edina inštanca za vse prosvetne zadeve.

Štrajk pristaniških delavcev v Angliji.

London, 18. febr. (Izv.) »Morningpost« poroča, da bodo zaloge moke pač zadošale za nekaj tednov, zaloga drugih živil pa za krajši čas.

London, 18. febr. (Izv.) Vodstvo štrajka izjavlja, da bo v ponedeljek vsako skladišče blaga v skladišču prenehalo.

London, 18. febr. (Izv.) 18 tisoč transportnih delavcev se ni pridružilo štrajku.

London, 18. febr. (Izv.) Kljub nasprotnim navodilom strokovnih zvez se nahajajo zdaj vsi ladjedelniki delavci brez izjeme v štrajku.

SPORAZUM MED BERLINOM IN MONAKOVIM.

Berlin, 18. febr. (Izv.) Spor med nemško državo in Bavarsko je poravnal.

Monakovo, 18. febr. (Izv.) Generalni vojaški komisar je odstopil. Odstop je posledica dogovora bavarske vlade z državno vlado o delitvi moči med vojaškim komisarjem in bavarsko vlado.

PLEBISCIT ZA IZPREMEMBO USTAVE.

Monakovo, 18. febr. (Izv.) O rezultatu ljudskega glasovanja za izpremembo ustave ni nobenega dvoma več. Nad 800 tisoč glasov se je izreklo za izpremembo.

SKLEPI FRANCOŠKIH RADIKALOV.

Pariz, 18. febr. (Izv.) Konferenca socialistično-radikalne stranke je sklenila, da mora Francija pač dobiti odškodnino, ker je bila v vojni napadena, toda odškodnine ne sme izterjati s silo, ampak jo mora doseči potem mirnih pogajanj.

USTAVLJENI »CLEARING«.

Dunaj, 18. febr. (Izv.) Avstrijska narodna banka naznanja, da se vsled štrajka banknih uradnikov clearing na državni banki od 19. t. m. dalje ustavi.

EKSPLOZIJA NA ANGLEŠKEM.

London, 18. febr. (Izv.) V municijski tovarni v Slaggegreenu se je zgodila eksplozija, vsled katere je 12 oseb izgubilo življenje.

Demokratska sofistika.

»Jutro« je v veliki zadregi, kako bi prikrilo umik, ki ga pomenja Marinkovičev načrt v primeri s strogim centralizmom, katerega je demokratska stranka do zadnjih časov zagovarjala in ga slovenski demokrati v svoji duši zagovarjajo še danes. V to svrhu so si zdaj iznajdljive glave pri »Jutru« izmislile trik, ki je res pravi rekord na tem polju.

Pišejo namreč, da demokrati sploh nikoli niso bili centralisti in da tudi vidovdanska ustava ni centralistična, kakor ni centralističen tudi sedanji Marinkovičev načrt, ampak to je vse le — unitaristično! Za to iznajdbo bi zaslužili »Jutrovec«

stih. Na dan Vnebohoda sem opazil, da Vasilij rad pije in da slabo prenese vino. Povabil sem ga, naj obeduje z menoj. Ta znak prijateljstva mu je zmešal glavo; eginsko vino je storiло ostalo. Hadži Stavros, ki me ni več počastil s svojim obiskom, odkar sem zgubil njegovo spoštovanje, se je kazal še vedno velikodušnega gostitelja. Moja miza je bila bolje pokrita kot njegova. Lahko bi bil spil cel meh vina ali cel sod rakije. Vasilij, ki je dočakal srečo, da postane deležen teh blaženosti, je pričel svoje kosilo s ginjaivo pohlevnostjo. Stal je tri čevlje proč od mize kot kmet, ki je povabljen k svojemu gospodu. Počasi je vino zmanjšalo razdaljo. Ob osmih zvečer mi je moj stražnik razlagal svoj značaj. Ob devetih mi je jecljaje pripovedoval svoje mladostne dogodke in celo vrsto dejanj, pri katerih bi se bil pulil lase vesten sodnik. Ob desetih je postal filantrop; to kot jeklo trdo srce se je topilo v rakiji kot Kleopatrin biser v jesihu. Prisegel mi je, da je postal tolovaj iz ljubezni do človeštva; da si hoče pridobiti v desetih letih premoženja, ustanoviti s svojimi prihranki bolnišnico in se zapreti potem v samostan na gori Atos. Ob ljubljani je, da me ne bo pozabil v svojih molitvah. Izkoristil sem te njegove dobre sklepe, da sem mu vili velikansko čašo rakije. Lahko bi mu bil ponudil goreče smole; bil mi je preveč dober prijatelj, da bi bil karkoli zametal od mene. Kmalu je izgubil glas; glava se je majala od desne na levo in od leve na desno kot gugalnica; ponujal mi je roko, opazil ostanek pečenke, jo prijazno stisnil, padel vznemirjen in zaspal spanje egipčanske sfinge, katere niti francoski ka- non ne bi prebudil.

E mund About: 41

Kralj gora.

Iz francoščine prestavila K. Hafner.

Vi se smejite! Rad bi vas videl, kako tečete brez naramnic in držite z obema rokama pas vaših hlač! Pet minut zatem, gospod, sta me ujela tolovaja. Stiskala sta me, da sta mi zapela verige na rokah in nogah in z močnimi sunki sta me gnala proti Hadži Stavrosu v taborišču.

Kralj me je sprejel kot kak bankrotnik, kateremu sem odnesel petnajst tisoč frankov. »Gospod,« mi je rekel, »o vas sem imel drugačno mnenje. Domnevam, da poznate ljudi; vaš obraz me je zmotil. Nikdar nisem mislil, da ste zmogni, delati mi krivico, zlasti še po vsem tem, kakor sem ravnal z vami. Ne čudite se, če bom odslej izdal strožje odredbe; vi sami me silite k temu. Do novega povelja ostanete v svoji sobi. Eden mojih častnikov vam bo delal družbo pod vašim šotorom. S tem se samo zavarujem. V ponovnem slučaju vas čaka kazen. Vasilij, ti boš stražil gospoda!«

Vasilij me je pozdravil s svojo običajno vlnudnostjo.

»Oh, lopov,« sem mislil sam pri sebi, »storej ti, ki mečeš mlade otroke v vodnjake, ti, ki si objel Marijano čez pas; ti, ki si me hotel z nožem na dan Vnebohoda! No, dobro! Rajši imam opravka s teboj, kot s kom drugim.«

Ne bom vam opisoval teh treh dni, ki sem jih prebil z Vasilijem pod svojim šotorom. Užil sem toliko dolgočasje, da ga ne bi hotel deliti z nikomur na svetu. Moj stražnik mi ni želel ničesar slabega; celo

nekoliko ljubezni je občutil do mene. Če bi me bil vjel na svoj račun, bi me bil brez dvoma izpustil brez vsega drugega. Dopadel sem se mu od prvega trenutka: Spominjal sem ga na starejšega brata, ki je bil obsojen pri nekem porotnem sodišču. Toda njegovi dokazi prijateljstva so me mučili desetkrat bolj, kot bi me bilo slabo ravnanje. Ni čakal solnčnega vzhoda, ko mi je že voščil dobro jutro; zvečer mi ni nikdar pozabil želeči dolgo vrsto sreč. Zbudil me je v najtišjem spanju, da me je vprašal, če sem pokrit. Pri mizi mi je stregel kot dober sluga; pri desertu mi je pripovedoval povesti, ali me je prosil, naj mu jih jaz prepovedujem. In vedno je molil tace, da mi stisne roko. Ustavljaj sem se mu stanovitno. Sicer se mi je pa zdelo brezkoristno, da bi imel ubijalca otrok vpisanega med svojimi prijatelji in nič rad nisem stiskal roko človeku, ki sem mu določil smrt. Moja vest je bila mirna, pri misli, da ga ubijem; ali mar nisem bil v postavnem slučaju samoobranitve? Vznemirjala me je le misel, da ga ubijem zahrbtno in mislil sem, da ga moram pripraviti na to s svojim sovražnim in grozečim obnašanjem. Odbijal sem njegovo približevanje, preziral njegovo vlnudnost, zavračeval njegovo pozornost in vedno sem iskal priliko, da se mu izmuznem; toda njegovo prijateljstvo, ki je bilo bolj živo kot moje sovraštvo, me ni izgubilo niti za hip iz oči. Ko sem opazoval slap, da bi si čimbolj vtisnil v spomin vse nevarnosti poti, me je Vasilij vzbudil iz mojih premišljanj z materinsko skrbjo: »Pazi se!« mi je rekel in me vlekel nazaj za nogo. »Če po nesreči padeš, si bom to očital celo svoje življenje.« Ko

zlato medaljo, če bi se dala zaslužiti s takim enostavnim žongliranjem z učeniimi termini. Kajti »Jutrovo« unitarizem je ravno centralizem in prav nič drugega. V francoski in italijanski terminologiji se sploh ne govori o centralistični državi, ampak o unitarni (état unitaire, stato unitario), a čemer je pa mišljeno točno to, kar se pri nas označuje s centralizmom. Nemci rabijo v znanstvenem izražanju tudi »Einheitsstaat«, izraz centralizma pa je le bolj vulgaren ali pa se rabi, kadar se hoče prav posebno poudariti nasprotje med »Einheitsstaatom« in federalno državo (état fédéral), ki pa se v nemški znanstveni terminologiji rajši imenuje »Bundesstaat«.

»Jutro« seveda tudi ve, da z zamenjavo ene besede z drugo bistvo stvari ni razode to in zato skuša tudi utemeljiti razliko med unitaristično in centralistično državo po vsebinskih znakih. Vidovdanska ustava — pravi — je unitaristična po tem, da priznava eno samo zakonodajno telo, le uprava se decentralizuje, pri čemer pa okrepi samoupravnih teles nimajo lastne zakonitosti, ampak so veljavni samo v toliko, v kolikor ne nasprotujejo državnemu zakonu in se smejo zato tudi v slučaju nasprotja z zakonom razveljaviti. — Ravno to pa je centralizem! Drugače centralizma sploh ni, kajti na celem svetu ne obstoja in nikoli ni obstojala unitarna država, ki bi uprave vsaj v izvestni meri ne decentralizirala, ker je drugače sploh nemogoče vladati količnik večjega ozemlja, ki presega vsaj pomej enega mesta. Decentralizacijo je poznal že stari Rim, ko ni segal delj nego po bližnjih kampanjskih občinah.

Vrhtega pa »Jutro« dejstva tudi falzificira. Ni namreč res, da bi po vidovdanski ustavi centralna uprava mogla razveljaviti samoupravne uredbe zgolj, če državni postavi nasprotujejo. To se vendar samoposebi razume, saj niti centralna uprava ne sme takih uredb izdajati! (Čl. 94 ustave.) Centralizem tiči v tem, da veliki župan ni avtonomen organ, ki bi bil oblastni skupščini količnik odgovoren, ampak je eksponent osrednje vlade; ta veliki župan razglasa sam oblastne uredbe kot zastopnik centralne uprave; on pa jih lahko tudi zadrži, ako jih smatra za neutemeljene v ustavi in zakonih (čl. 99 ustave). Potem stvar roma na državni svet, ki lahko celo zadevo 2 meseca zadrži, tako da marsikatera uredba po samovolji velikega župana, četudi bi zakonom ne nasprotovala, lahko zastara in se naredi oblasti velika škoda. Odgovarja pa veliki župan za svoje šikane nikomur. On samo »smatra« in lahko seveda »smatra«, kakor hoče, oziroma kakor mu zapove ali »namiguje« minister, kojega najpokornejši sluga je, ker ni od oblastne skupščine izvoljen ali vsaj predlagan, ampak od vlade imenovan, to je samoupravi komandiran. Sicer pa veliki župan lahko po svojem »usmotrenju« na ta način onemogoči ali zavleče ne samo uredbe, ampak najenostavnejši sklep oblastne skupščine. Državno upravno oblastvo pa sploh nadzira vsak posel in vse posle samouprave po velikem županu, on sme zahtevati od oblastnega odbora poročila, kadar se mu zljubi. Tudi proračunske pravice samouprave so na vso moč utesnjene. Finančni minister pa ima direktno oblast črtati proračun, v kolikor se tiče izdatkov, kakor hoče!

To je torej — unitarizem v nasprotju s centralizmom! Ali niso gospodje pri »Jutru« s tem osmešili same sebe?

Če torej Marinkovičev načrt te šikane odpravlja, izpreminja določila ustave, oziroma celo vrsto njenih členov, kar pa ni mogoče drugače nego z revizijo ustave po §§ 125 in 126 vidovdanske ustave. Gospodje pri »Jutru« so lahko drugačnega mnenja, toda to mnenje ne bo obveljalo.

Glede načrta samega pa je jasno, da ni nič drugega nego o miljenim centralizem, oziroma da država po njem ostane unitaristična ali centralistična z decentralizirano upravo. Kako se naš avtonomistični ali zmerno-federalistični načrt od njega bistveno razlikuje, pa smo že natančno razložili. Sicer pa »Jutro« to priznava in s tem samo sebe desovira, ko je pisalo, da je »SLS avtonomijo pustila past«.

Politične vesti.

+ Jugoslavija zasedo Skader? Po vesteh iz Albanije je zaradi brezposelnosti zavladoval v Skadru neznošno stanje. Ugledni Skadrčani so sklenili poslati deputacijo v Beograd, da naprosijo našo vladu, naj Skader zasede, ker drugače propade. Belgrajsko časopisje z vso resnostjo trdi, da se je med Pašićem in Mussolinijem sklenil dogovor, da Jugoslavija za kompenzacijo vsled aneksije Reke po Italiji okupira Skader.

Danisi.

Z Jesenice. Nedeljsko »Jutrovo« poroči, to o fiasku shoda SLS na Jesenicah kar mrgoli neresnic. Ne zdi se nam vmesno na vse to podrobno odgovarjati, edino eno bi pribili, da prof. Mazovec v svojem govoru ni trdil, da je pred Bogom odgovoren, kdor ne bo volil SLS, marveč dal razumeti, da je pred sve-

to Katarino, patrono za pravi um in pamet, odgovoren vsak, ki voli JDS. Toliko resnici na ljubo!

Zmaga SLS na Jesenicah

Občinske volitve na Jesenicah so v nedeljo izpadle takole: SLS 378 glasov, JDS 245, radikali 31. Odborniških mest je dobila SLS 19, JDS 12 in radikali 2. Kakor znano, so bile tri liste razveljavljene, zato je tudi število volivcev znašalo samo 52 odstotkov. Pri zadnjih občinskih volitvah je dobila SLS 362 glasov in je torej napredovala od zadnjih občinskih volitev za 16 glasov. Dobila je takrat 11 mandatov. JDS in NSS sta dobili pri zadnjih občinskih volitvah skupno 243 glasov, sedaj so pridobili torej 2 glasova.

»Slov. narod« govori o velikanskem napredku JDSarjev na Jesenicah, pri tem pa »pozabi« povedati, kako pisana družba se je morala zbrati, da so vsaj delno obdržali svojo postojanko, ki so jo imeli pri zadnjih občinskih volitvah. Volili so z njimi poleg že zgoraj omenjenih narodnih socialistov, katerih pristaši so bili tudi na ofcielni JDSarski listi, enodušno tudi radikali iz razveljavljene liste, da ne omenjamo raznih tujih privandrovcv, ki jim je očividno gospodarstvo na Jesenicah deveta briga. Posebej moramo poudariti, da so tudi mnogi socialisti volili v JDSarsko skrinjico tako n. pr. neki odlični Sokol, čigar ime je blestelo na prvih mestih socialistične liste.

Naravnost smešna je trditev, da bi bila komunistična lista po kakih »zaslugah klerikalcev« razveljavljena. Na Jesenicah vsakdo ve, da je to povzročil eden izmed velikih prijateljev jeseniških JDSarjev. Prav zastoj se veseli »Slovenski narod«, da bo kdaj konec »klerikalcev« na Jesenicah. O Pirovi zmagi nasprotnika pa seveda vselej govorit tisti, ki jih je pošteno skupil. Količkrat je po predalih »Slovenskega naroda« in »Jutra« že pregnana »črna klerikalna tema«, pa vedno in vedno spet objame nesrečne naprednjake. Jesenice dobe po dolgem, dolgem času redno občinsko gospodarstvo, katerega je hotela SLS in nobeno javkanje JDSarjev na tem dejstvu ne more ničesar spremeniti. Oni slavni časi, ko so bile Jesenice napredna trdnjava, so za vedno minili. Razni jeseniški mogotci se bodo pač morali navaditi na podrejeno vlogo. Poštenje končno povsod zmaga nad nepoštenjem in hinavščino. Naši novi občinski odborniki pa bodo z delom pokazali, da so res pravi ljudski zastopniki.

Dnevne novice.

— Obletnica smrti dr. Pera Rogulje. Katoliški Hrvatje obhajajo četrto obletnico smrti enega izmed prvakov katoliške akcije na Hrvaškem. Dr. Pero Rogulja, rojen v Bosni, je bil duh, od katerega je bilo pričakovati veliko, kajti njegovo delovanje do smrti je bilo vseskozi prežeto pravega duha in polno požrtvovalnosti do ljudstva, za katero je neutrudno delal. Leseni križ na njegovem grobu v Sarajevu je sicer morda že strohnel, toda njegov spomin, ki ga hrani v sreču vsak katoliški Hrvat pa tudi Slovenec, je trajen in njegov vzor bo svetil vsakemu katoliškemu delavcu na kulturnem polju.

— Opozarjamo Bohince, da je tečaj, napovedan za sredo 20. t. m. o d p c v e d a n.

— 89. obletnica Papeške rimske akademije. 14. t. m. se je v avli Papeške rimske akademije Brezmadežnega spočetja bl. D. M. vršila spominška prireditev v prslavi 89. obletnice, odkar je bila akademija ustanovljena. Navzočih je bilo več kardinalov, nadškofov in drugih visokih cerkvenih dostojanstvenikov in znanstvenikov. — Predaval je sloviti dominikanec p. M. Lodovico Ferretti o »Deviški Materi v italijanskem slikarstvu«.

— Na vrsti je policijsko uradništvo. Iz Belgrada poročajo, da se v notranjem ministru pripravlja nov obširnejši ukaz o namoščanju, razvrščanju, upokojitvi in odpustu policijskih uradnikov.

— Pobijanje draginje. Ministrstvo za socialno politiko je posredovalo v notranjem in pravosodnem ministru v svrhu, da se strogo izvaja zakon o pobijanju draginje. Belgrajski listi pripominjajo, da se je bil doslej ta zakon izvedel sploh samo v Sloveniji; v Belgradu lani ni bil sploh nihče kaznovan zaradi brezvestnega navijanja cen.

— Za pomožno akcijo v Splitu so poslali: I. del. kons. društvo Jesenice 500 Din, Ljudska posojilnica Celje 200 Din, Ljudska posojilnica Novo mesto 200 Din, Hranilnica in posojilnica Sv. Peter pri Novem mestu 100 Din, Posojilnica v Komendi 200 Din, občina Naklo 100 Din, županstvo Črnuče 236.25 Din. Velikodušnim darovalcem iskrena hvala!

— »Jugosl. katol. akad. društvo« »Danica« v Zagrebu vprizori dne 24. februarja in 2. marca t. l. ob štirih popoldne v Jeronimski dvorani Trg I. št. 18 dramo g. F. S. Finžgarja »Razvalina življenja«. Predprodaja vstopnic se vrši v trafiki T. Barić, Ilica št. 24 in na dan predstave ob dveh popoldne na blagajni dvorane. Vsi zagrebški prijatelji slovenske igre se vabijo na to prvo prireditev slovenskih katoliških akademikov v Zagrebu.

— Vlom v občinski urad. — Ukradene štampiljke. V noči na 18. februarja je bilo vlomljeno v uradne prostore občine Šmihel-Stopiče ter sta bili med drugim ukradeni tudi dve uradni štampiljki (okrogli) z napisom: »Županstvo občine Šmihel-Stopiče«. Ker se je bati zlorabe, preključuje podpisano županstvo vevljavnost teh štampiljk. — Županstvo občine Šmihel-Stopiče.

— Enketa o brezposelnosti v Zagrebu. Dne 16. t. m. se je na zagrebškem namestništvu vršila enketa o hitri pomoči brezposelnim, ki jih je v Zagrebu 10.000, v Hrvatski in Slavoniji pa 53.500. Enkete so se vdeležili veliki župan dr. Čimić, zagrebški župan Heinzel ter zastopniki socialnih uradov in ustanov in sindikalnih organizacij. Kot prvi je govoril zastopnik delavske zbornice Pfeiffer, ki je naglasil, da je treba vprašanje brezposelnosti rešiti z državnim zakonom. Trenotni stiški pa sta dolžni odpomoči država in mesto z denarno podporo, posebno pa s tem, da se začne graditi javna zasilna dela. Nato je izjavil župan Heinzel, da je postavila zagrebška mestna občina za javna dela v proračun 25 milijonov dinarjev, da pa pokrajinska uprava proračuna še ni odobrila in začetek nameravanih del naravnost prepovedala. Zastopnik neodvisnih sindikatov je predložil vlogo, v kateri se zahteva denarna podpora in popolna izvedba zakonitega delavskega varstva. Zastopnik Trgovske in obrtne zbornice je zagotovil akciji za brezposelnost vso pomoč svoje korporacije. Nato je veliki župan dr. Čimić enketo zaključil.

— Istrani na Kosovem. Ministrstvo za agrarno reformo je te dni odpravilo na Kosovo v svrhu kolonizacije do 50 družin iz Istre. Naseljenci so poleg zemlje dobili nekaj semena in drugih kmetijskih potrebščin.

— Kiparska razstava v Belgradu. Kipar Stamenko Gjurgjević, ki e izdelal spomenik vojakom tretjega poziva v Karagorgijevem parku v Belgradu, priredi v kratkem razstavo svojih del v dvorani Izvozne banke.

— »Selo«. Glavno glasilo zemljoradniške zveze »Selo« je začelo zopet izhajati in sicer kot tednik. Glavni urednik mu je Milan Komadinjić.

— Nove volitve v belgrajsko Trgovsko zbornico. Belgrajsko-čakaška Trgovska zbornica v Belgradu je na svoji plenarni seji uničila zadnje volitve rednih članov. Nove volitve se vrše sredi marca.

— Za oškodovance po povodnji. Bitoljski »Rdeči križ« je za oškodovance po povodnji na Hrvatskem in v Sloveniji poklonil 2000 dinarjev kot svoj prispevek.

— Nov sanatorij za ženske bolezni. Znan kirurg in zdravnik za ženske bolezni dr. Fric Hetzel otvori v družbi z dr. Mihaelom Machmerjem v Novem Vrbasu (Vojvodina) najmodernejšo opremljen sanatorij za ženske bolezni. Tu se bodo izvrševale najtežje ginekološke operacije. Sanatorij bo imel tudi svoj lastni Röntgenov laboratorij z najnovejšimi aparati.

— Pustolovka. V zadnjem času so iz belgrajskih zaporov izgnali v domovno občino Prijedor v Bosni neko Natalijo Ilić. Dekle si je že na potu osvojilo nov pustolovski načrt in nastopalo kot novoimenovana učiteljica. Na ta način je prepotovala nekaj večjih krajev, dobila povsodi stanovanje pri boljših družinah, ki jih je ob odhodu v zahvalo še Stamenko Gjurgjević, ki je izdelal spomenik predsedniku sodišča v Bihaću suknjo, kar je sodu izbilo dno. Natalija je zopet v zaporu, kjer pa nedvomno misli na nove pustolovščine.

— Žepni tatovi na železnih. Novosadski »Deutschers Volksblatt« opozarja na organizirano družbo žepnih tatov, ki že dalj časa nemočno deluje po kolodvorih in na vlakih v Vojvodini, posebno pa na progi Belgrad—Subotica. Lopovi največkrat operirajo na ta način, da s predznim nastopom (zaleptanjem ob potnike itd.) vzbude med potniki ogorčenje in zmedo, katero potem izrabijo, da potnikom spleljejo iz žepov denarnice, ure itd. Potniki opazijo tatvino navadno šele čez čas, ko so tatovi že zdavnaj izginili. Na ta način so oplenili žeparji potnike na vlaku Belgrad—Subotica zopet te dni. Tako deluje žeparska družba že več mesecev, ne da bi ji policija prišla na sled. Najboljše je pač, da je na železnici vsak svoj policaj.

— Pri okrožnem sodišču v Novem mestu se nahajata 2 kosa gonilnega jermena. Komur sta bila ukradena, naj se zglašijo pri sodišču.

— Drame na morju. Ob zadnjem viharju je v rokavu zadela na goodwinskem sipine jadrnica. Ladja je obličala in so se dvagali iz vode samo jambori. Rešilni motor se jadrnici zaradi silnega valovja nikakor ni mogel približati. Ko je čez tri dni vihar nekoliko pojenjal so slišali z jadrnice še vedno slabotne klice na pomoč. Rešila ladja je našla k jamboru privezanega kapitana in enega mornarja. Tako sta prebila 60 ur. Popolnoma izčrpana so ju prepeljali v bolnišnico v Ramsgate. — Med pečinami otoka Sylt so te dni našli skuner »Sonderburg« iz Hamburga, ki je bil izginil meseca decembra. Na krovu skunerja so našli trupla 12 mož, vsa obdana z ledom. Domnevajo, da je bil na morju odvedal motor in je postala ladja igrača valov.

— Stoletnica Byronove smrti. Letos poteče 100 let, odkar je umrl veliki angleški pesnik lord Byron. Tem povodom se vrše dne 27. in 30. maja na gradu Chillon velike

svečanosti, za katere sta prevzela pokroviteljstvo angleški kralj in švicarski zvezni predsednik.

— Igra narave. V Turnu-Magurele na Rumunskem je žena posestnika Nikolaja Gazea povila dete, ki je imelo zgornji del telesa popolnoma pravilno razvit, spodnji del pa se je končal v ribjem repu. Bitje je živelo pol ure.

Primorske novice.

p Na Gočah nad Vipavo je umrla 12. febr. v 17. letu Marija Ferjančič, hči pokojnega župana in pevovodje Riharda Ferjančiča. Bila je zelo vzorna gojenka tretjega meščanskega razreda v trnovskem samostanu. Imela je lep pogreb, kot ga je zaslužila vzorna pokojnica. Cerkevni in društveni zbor sta ji zapeli šest nagrobnic, med njimi tri skladbe njenege strica g. Fran. Ferjančiča, kanonika v Novem mestu. Velepospovani rodbini naše sožalje!

Štalarske novice.

Š Mestna gospodinjstva šola v Celju se bo otvorila dne 25. februarja t. l. Tečaj bo trajal zaradi zakasnele otvoritve le štiri mesece, a se bo poučevalo v vseh strokah gospodinjstva. Vpisovanje gojenk se bo vršilo od 20. do 22. februarja t. l. v pisarni ravnateljstva dekliske meščanske šole v Celju.

Š Umrl je v Mariboru bivši avstrijski general Otokar Dalmeta. Po rodu je bil Čeh ter je živel že dalje časa v Mariboru v pokopju.

Š Velika zaplemba zlata. V zagrebškem brzovalstvu so v noči od 14. na 15. t. m. zaplenili mariborski carinski organi pravecati zlati zaklad, težek skoro 3 kg, sestojeci iz cele kopice zlatih ur, cekinov, prstanov in drugih zlatarskih izdelkov. Zlato so našli pod klopjo v nekem kupeju. Gospodarja zaplenjenega zaklada, katerega je sigurno nameraval izhitotapiti v Avstrijo, pa v vlaku niso mogli izvohati.

Gospodarstvo.

g Dinar. Na včerajšnji predborzi se je dvignil dinar na 7.60 in dosegel tako do sedaj najvišjo točko. V Zagrebu so bile tuje devize in valute ob sklepu borze na najnižji točki. Ob sklepu je prišlo do male reakcije in dinar se je znižal v Curihu na 7.50. Po sklepu borze so bile v Zagrebu vsa tuja plačilna sredstva zopet čvrstejša.

g Dvig dinarja in cena moka. Osješka »Drauc« piše: »Dvig valute bi moral imeti za posledico padec blagovnih cen, toda finančni minister že skrbi, da cene zaradi taksi in davkov ne morejo pasti. Ena stvar pa bo v ceni padla in to je moka. Laška moka seveda, ne naša. Dokler stane pri nas moka 3.25—3.50 Din kilo, je vsaka konkurenca z Italijo izključena. Italija dobiva po ceni žito iz Amerike in pošilja moko k nam. Mi imamo uvozne carine na moko in tako bo laška moka kmalu na našem trgu... Dočim pobira Italija uvozno carino na moko, imamo mi izvozno carino, uvoz pa je prost. Italija lahko k nam uvaža moko mi pa gledamo. Če bo tako ostalo, bodo morali kmetje v Jugoslaviji znatno omejiti pridelovanje pšenice.«

g Nova carinska tarifa. Pod tem naslovom poroča dobro informirani belgrajski tednik »Privremeni pregled« sledeče: Doznava-mo, da bo trgovinska pogodba z Italijo zaključena na podlagi nove carinske tarife, katero bo ministrski svet spravil v veljavo takoj, ko se sprejme finančni zakon, v katerega je sprejeta odredba, da se vlada pooblašča, da more uveljaviti in izvršiti spremembe obče carinske tarife brez odobrenja narodne skupščine. Kakor smo obveščeni, so naši delegati že izročili Italijanom načrt te nove carinske tarife in se bodo pogajanja vršila na podlagi te. Nova uvozna tarifa nosi na sebi značaj visokega protekcionizma. V primeri s sedanjimi postavkami in ažijo 800%, so mnoge nove postavke podvojenle tako, da bo uvozno plačalo 50—100% več carine kakor je plačalo dosedaj. Zelo zanimivo je, da je načrt te nove carinske tarife že predložen Italijanom, čeprav ga dosedaj ni dobila nobena naša gospodarska ustnava v študij, še manj pa so bila zahtevana mnenja od njih. Razvoj carinske ažije nam kaže sledeča tabela: od 1. jan. 1919 do 30. aprila 1920. 40%; od 1. maja 1920 do 15. julija 1921 100%; od 16. julija 1921 do 9. nov. 1921 300%; od 10. nov. 1921 do 9. dec. 1921 400%; od 10. dec. 1921 do 14. julija 1922 500%; od 15. jul. 1922 do 14. jan. 1923 600%; od 15. jan. 1923 800%; od 1. aprila 1924 pa nova carinska tarifa.

g Pridelek vina v Dalmaciji. Lanskoletna trgatve v Dalmaciji je dala 838.000 hl, v 1. 1922 pa samo 485.000 hl vina.

g Nemške državne železnice — samostojno podjetje. Po odredbi z dne 12. februarja se bo vodila uprava nemških državnih železnice popolnoma samostojno in neodvisno od državne uprave, vendar pod nadzorstvom državnega prometnega ministra.

g Dvig blagovnih cen v Franciji. Kakor hitro je zbornica sprejela predlog o 20 odstotnem vžljanju davkov, do blagovne cene poskočile za 20—30%.

BORZA.

Zagreb, 18. febr. (Izv.) Italija 3.285—3.298, London 825.50—828.50, Newyork 75.35—76.35 (dolar 74—75), Pariz 8.3750—8.4250, Praga 2.21 da

2.24. Dunaj 0.1072—0.109250, Curih 13.25—13.35.
Po zaključku manj robe in vse čvrsteje.
Curih, 18. febr. (Izv.) Pešta 0.0199, Berlin
0.000000126, Italija 24.85, London 24.68, Newyork
375.50, Pariz 24.80, Praga 16.70, Dunaj 0.008115,
Bukarešt 2.97, Sofija 4.38, Beograd 7.50.

Ljubljanske novice.

Ij Prireditelj v Unionu za Split. Vsakomur je že dobro znano, kako je pred par tedni uničil požar enega izmed najlepših delov starega srednjeveškega Splita. Na ta način je izginil s sveta kamen, ki je razen starega mavzoleja in Dioklecijanove palače živel in spominjal na stare dneve dalmatinske slave. S strahom so gledali Splitani, kako grozi zubelj starim spomenikom. V sled ogromne škode je vse splitsko meščanstvo tekmovalo v pomoči pogorelcem. Ta vzgled je vzdržal še ostalo prebivalstvo Dalmacije, Zagreb in druga naša mesta. Na čelu te akcije je v Splitu sam veliki župan dr. I. Perović, mestni župan dr. I. Tartaglia in škof Bonafacij. Pa i bela Ljubljana, ki je vedno simpatizirala s Splitom in Dalmacijo, je končno začutila potrebo, da prihi na pomoč bratskemu mestu. V ta namen se pripravila za ponedeljek, dne 25. februarja, elitna prireditelj v veliki dvorani »Uniona«, za katero so po vzgledu Splita prevzeli častno predsedstvo med drugimi gg. veliki župan Teodor Šporn, mestni župan dr. Ljudevit Perić, doyen diplomatskega zbora češki gen. konzul dr. Otokar Benes in dr. Brejc. — Uverjeni smo, da bo meščanstvo Ljubljane v obilnem številu obiskalo prireditelj, za katero se vrše velike priprave. — Odbor.

Ij Sestanek somišljenikov SLS za I. in II. volilni okraj (Šolski okraj) se vrši nočjo ob 8. v dvorani Krekove prosvete, Poljanska cesta 4 (Alojzijeve). Poročali bodo gg. občinski svetniki Albin Zajc, Jože Pirce in dr. Rožič o komunalni politiki.

Ij Občinski svetniki SLS se opozarjajo na predavanje v Akademskem domu (Miklošičeva cesta), ki se vrši v sredo, dne 20.

t. m. ob 8. zvečer. Tema: »Elektrifikacija Ljubljane«. Udeležite se polnoštevno!

Ij Umrli je 16. t. m. g. Ivan Južina, državni šofer v pokoju. Pogreb bo danes popoldne ob pol 4 iz splošne bolnice. Naj v miru počiva!

Ij Alkoholna pijača za vinjene rekrute prepovedana. Policijska direkcija opozarja gostilničarje, da je prepovedano dajati vinjenim rekrutom dne 20. februarja 1924 alkoholnih pijač. V Ljubljano dospeli rekruti se morajo takoj javiti v vojvode Mišića vojašnici.

Ij Umrli so v Ljubljani: S. Marija Elpidija Ješe, usmiljenka, 31 let. — Milan Ivanuš, sin trgovca in posestnika, 8 mesecev. — Neža Slova, vdova mesarskega mojstra in meščana, 78 let. — Marija Terezija Mezogolits, trgovčeva vdova, 60 let. — Marjeta Kalinšek, bivša kuharica, 78 let. — Djuro Avramović, trgovski sodnik, 26 let. — Katarina Premirou, zasebnica, 74 let. — Antonija Svetek, žena umirovlj. račun. ravnatelj, 74 let. — Josipina Moran, trgov. nastavljenka, 18 let. — Marija Koprivnikar, zasebnica, 72 let. — Janez Sturm, mestni ubožec, 78 let.

Ij Dražba krompirja in čebule. 16. topniški polk v vojašnici Kralja Aleksandra (na Dunajski cesti) ima na prodaj do 15.000 kg krompirja in 3000 kg čebule lastnega pridelka. Prodaja se bo vršila licitacijskim potom dne 26. februarja t. l. v polkovni pisarni točno ob 11. uri. 893

Naznanila.

Ljudski oder. Nedelja, 24. februarja: »LUM-PACI VAGABUND«, burka s petjem v treh dejanjih in prologom. Začetek ob 4. uri popoldne. Dvorana bo zakurjena. Predprodaja vstopnic od četrtka naprej vsak dan od 5. do 7. ure zvečer in v nedeljo od 10. do 12. ure popoldne in popoldan od 2. ure naprej do začetka predstave v pisarni Ljudskega odra (Ljudski dom, II. nadstropje).

Mengoš. Učenci obrtnonadaljevalne šole prirede 24. februarja v Društvenem domu obrtno veselico z igro in srečolovom. Pri veselici igra men-

geška godba. Čisti dobiček je namenjen v korist obrtnonadaljevalni šoli.

Krekova mladina v Ljubljani uprizori v nedeljo, dne 24. t. m. ob pol osmi uri zvečer veliko predpustno burko »BABILON«. Kdor se hoče poslušeno nasmejati, naj pride v Rokodelski dom, Komenskega ulica. — Odbor.

Prosveta.

pr Izredni občini zbor Strokovnega združenja jugosl. oblikujočih umetnikov v področju Slovenije se vrši v soboto, 1. marca t. l. ob 4. popoldne v hotelu Union (V ročah). — Odbor.

pr Narodni gospodar. Izšla je 2. številka »Narodnega gospodarja«, glasila »Zadružne zveze« v Ljubljani, z vsebino: Fran Avsenek: Vprašanje konzumnih zadrug, dr. Basaj: Nazaj k skupnosti, predavanje inštruktorja Kristofa: Naloge živinorejskega okraja, vprašanja in odgovori, »Zadružništvo« in »Gospodarstvo«, vesti iz zadružniškega in gospodarskega življenja, in kot priloga »Statistični pregled poslovanja članic Zadružne zveze v Ljubljani za 1. 1921. Ob vsaki številki Narodnega gospodarja nam je žal, da je ta revija skoro izključno le v krogih zadružnikov, da bi njeni zadružni, socialni in gospodarski članki zaslužili v naši širši javnosti vso pozornost. Tehtna je n. pr. v 2. štef. razprava Avseneka in članek dr. Basaja obravnava temeljno načelo nepotvorjenega krščanskega socializma.

Poslano.*

Na razne govorce in novice v nekem tujakšnjem časopisu, da sem prodal svoje podjetje oziroma trdijo nekemu inženieru, javljam, da to ni resnica. Trdke oziroma podjetja nisem nikomur prodal, pač pa sem prevzel od g. Stofa veliko zalogo prvovrstnega inštalacijskega materiala in motorjev v komisijko prodajo, katero nudim cenj. odjemalcem po najugodnejših cenah. Proti raznašalcem neresničnih vesti bom sodnijsko postopal.

Leop. Tratnik, elektrotehnično podjetje v Ljubljani.

* Za vsebino tega dopisa odgovarja uredništvo le, kolikor določa zakon.

Zdaj prišla roka je na vrsto. Zamorca drgnili so čvrsto In glejte! Desna roka cela naenkrat je postala bela.

Poizvedovanja.

Pri mladinskem koncertu dne 17. t. m. v Unionu se je našlo žensko ročno delo in srebrna otroška zapetnica. Dobi se pri J. Fras-u, Kongresni trg 2, III. nadstr.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 386 m n. m. v. št.

Ura opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Termometer v F	Relativna vlaga	Vetrov	Oblačnost v %
17. 2. 21 h	743.7	0.0	0.4	obl.	—	—
18. 2. 7 h	741.2	— 1.3	0.6	obl. vzhod	—	—
18. 2. 4 h	739.3	0.5	0.8	obl.	—	—

Lepa vinska KLET

to odda. - Kje, pove uprava lista pod št. 950.

Insertirajte v »Slovenec«!

Veliki jugoslavenski mlin traži nadstrojara

Od istog se zahtijeva odgovarajuće tehničko predznanje (obitna škola ili koja srodna stručna škola), nadalje dugogodišnja praksa, koje ga osposobljuje za samostalno vođenje većeg pogona i radionice. Elektrotehnička sprema potrebna. — Reliktanti iz mlinске struke imaju prednost. — Ponudbe sa preispicima svjedodžbi i fotografijom imaju se slati uz naznaku platežnih zahtijeva na upravu gornjeg lista pod štrom: »ENERGIČAN I UREDAN br. 42.535«.

Ugodna priložnost

Pisalni stroji

na obroke

THE REX CO, LJUBLJANA, Telefon 268. GRADISCE 10

Schapirograph in schapigrafske potrebščine

VELIKA ZALOGA VSEGA

elektrotehničnega materiala

MOTORJEV - SVETILNIH TELES - GRADNJE ELEKTARN - INSTALACIJE

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

Leopold Tratnik

LJUBLJANA - SV. PETRA CESTA 25.

NA DEBELO! NA DROBNO!

Samostojnega

ELEKTROMONTERJA

za istomerni tok ISCE Elektrarna v Logatcu. — Prednost imajo železostugarji ali strojni ključavničarji. Priloži naj se popis dosedanje zaposlenosti.

Dve GOSPODIČNI

sprejem na stanovanje in hrano. - Kje, pove uprava »Slovenca« pod št. 925.

Strojni in stavbni KLJUČAVNICAR isče službe v mestu ali na deželi. - Ponudbe pod: »Ključavničar«.

ŠIVILJA

za vse moderne damske obleke, plašče in stara popravila se priporoča damam na dom. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 928.

LIKARICA

ISCE DELA. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 899.

STAREJŠI GOSPOD isče opremljeno mesečno SOBO s poseb. vvhodom, ako možgno v bliž. pivov. Union. Ponudbe pod F. O., Ljubljana, poštni predal 45. 948

Prazno sobe

v novi hiši takoj ODDAM. — Naslov v upravi pod 882.

IZJAVA.

Podpisani izjavljam, da nisem posodil g. Francu SEVARJU nobenega denarja. Ljubljana, 15. februarja 1924. Franc FAJON.

Mlad URADNIK

z maturo, nad 2 leti v carinski službi, večje popolnoma tudi nem. in hrvaščino s cirilico, išče takoj ali pozneje mesta. Naslov pove uprava lista pod št. 949.

UGODNA PRILIKA

napreda za stavbenike in zidarske mojstre. Napreda radi likvidacije iz proste roke in pod zelo ugodnimi pogoji več strojev za izdelovanje cementne, zidne in strešne opeke, lomilec za kamenje, popolnoma nov s sortiranjem za pesek, dve prenosljivi baraki, trdo krito (388 in 214 m²), tračnice, vagončki s kipami, razno orodje, priprava za izdelovanje medsten iz gipsa itd. Ogleda se lahko vsak čas. — Pojasnila daje: »HITROZID« v likvidaciji, Maribor, Prešernova ulica št. 1, I. nadstr.

PRODAJALKO

mešane stroje, prvovrstno moč, večšo slovenskega in nemškega jezika, sprejemem v trgovino mešane blaga v lepem kraju bivše Stajerske. — Ponudbe pod »Prodajalke št. 938« na upravo »Slovenca«.

Pisarniški PROSTORI, 4 sobe skupaj, event. tudi 2, se po zmerni ceni takoj oddajo v sredini mesta na prometni cesti. — Ponudbe pod »Pisarna št. 942« na upravo.

LEP

koncertni klavir radi pomanjkanja prostora za 12.000 Din. prodajati. — Naslov v upravi pod št. 929.

Izvensodna javna dražba!

5 vagonov bukovič drv za kurjavo 73000 kg se vrši v Ljubljani, glavni kolodvor na klančini dne 25. februarja t. l. ob 10 uri popoldne. Kupci morajo robo, katero si lahko neposredno pred dražbo ogledajo takoj plačati in odpeljati.

Postajenačelstvo.

LEPA ZIDANA HIŠA

z malim posestvom in gospodar. posloplom, v trgu Sevnica, pripravna za rokodelca ali upokojenca, radi preselitve poceni naprodaj. Ceno pove Jos. Vriščak, Sevnica. 909

Lep in velik LOKAL

se odda takoj v sredini mesta, na prometnem kraju. — Ponudbe pod »Lokal št. 943« na upravo »Slovenca«.

Kupim tamburaške instrumente

vse vrste, vzamem jih tudi v najem. — Ponudbe z navedeno ceno na naslov: PO-DRZAJ CIRIL, 1. 947

Samotež VOZIČEK

nosil. teža 600 kg, popolnoma nov, 4-kolesni, napreda. Na ogled: Cesta na Rožnik 5/1, vila BISTRA. 946

ČEBULČEK

in korenjevo seme kupujemo. — SEVER in KOMP, Ljubljana, Wollfova ulica 12.

30-dni aparat

Tovarna za hladilne aparate in hladilne naprave.

Drava d.d. Maribor. Brez. naslov: Drava Maribor, Telefon: 256.

Zahteva te prospekte.

KARO je varstvena znamka priznana najboljših in najtrpežnejših čevljev

Dragotin Roglič Maribor, Koroška cesta št. 19

La tne delavnice in ročno delo.

Ia cementno strešno, eno- in dvocrezno

OPEKO

garantirano za 25 let, oddaja po brezkonkurenčnih cenah trdka Mihael OMAHEN, Višnja gora. S podrobnimi ponudbami in vzorci vedno na razpolago. 913

I. slovenska izdelovalnica usnjenih oblek Drago Schwab Ljubljana, Dvorni trg 3.

IVAN ZAKOTNIK

Telefon št. 379

mestni tesarski mojster

Telefon št. 379

Ljubljana, Dunajska cesta 46

Vsekovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrežja hiše, vile, tovarne, cerkve in zvoniki; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezov, mlinov.

Parna žaga

Tovarna furnirja

I. gradbena zadruga v Gor. Straži

reg. zadr. z omeji. zavezo — p. STRAŽA

objavlja

slavn. občinstvu svoje delovanje in prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter se izvršujejo tudi načrti in proračuni. — Priglasj naj se naslove na STRAŽO in podružnici NOVO MESTO in METLIKA.

25. letnica „ADLER“ pisalnega stroja.

Te dni praznuje svetovnoznani in priljubljeni pisalni stroj trdke »Adler« d. d. Frankfurt a. M. 25 letnico svojega obstoja. 17. svečana 1899 je prvič prišel pisalni stroj te trdke na trg. Od tega časa dalje se je razširil po celem svetu in je najpriljubljenejši in obče uporabljen pisalni stroj. Po vseh uradih in trgovinah se ga najraje uporablja in je tako postal internacionalna last vseh pisarniških krogov.

Po preciznosti in eksaktnosti ga ne prekaša noben drug pisalni stroj.

Zastopnik IV. JAX in SIN, LJUBLJANA, Gosposvetska cesta 2.

Potrži v neizmerni žalosti naznanjamo vsem znancem in sorodnikom pretužno vest o smrti našega preljubega moža, odnosno očeta, sina, brata in svaka, strica, gospoda

Ivan Južina

drž. šoferja v. p.

ki je po dolgi mukopolni bolezni preminul dne 16. februarja. — Pogreb dragega pokojnika bo v torek, dne 19. t. m. ob pol 4 popoldne iz splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Blagopokojnika priporočamo v blagobotni spomin.

Ljubljana, dne 18. februarja 1924.

Žalujoča soproga ANGELA JUŽINA roj. FEIGL. — Otroci: VIDA, FRANCI, MILANA — in ostali sorodniki.